

การจัดการองค์ความรู้

กลไกการบริหารจัดการ ทรัพยากรชุมชนอย่างยั่งยืน จำแห่ง เกษตรอินทรีย์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

<https://library.tru.ac.th>

2024

จำเนียง เกษตรอินทรีย์

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านไร่กล้วย
ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (ศูนย์ใหม่) ศูนย์
การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า
เกษตร (ศพก.) อ.เมือง จ. สิงห์บุรี

ข้อมูลติดต่อ

จำเนียงเกษตรอินทรีย์

ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

CONTENT

<u>บทสรุปผู้บริหาร</u>	01
<u>ประวัติ ความเป็นมา</u>	02
<u>บุคลากร (หน้าที่)</u>	03
<u>ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือบริการหลัก</u>	04
<u>จุดเด่นของพื้นที่</u>	05
<u>องค์ความรู้ ที่สามารถถ่ายทอดสู่ชุมชน</u>	06
<u>รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้</u>	07
<u>ประสบการณ์/รางวัล/ความภูมิใจ</u>	08
<u>ข้อมูลการติดต่อ</u>	09
<u>ภาพกิจกรรม</u>	10

บทสรุปผู้บริหาร

จำแห่ง เกษตรอินทรีย์ เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านไร่กล้วย ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (ศูนย์ใหม่) ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อ.เมือง จ. สิงห์บุรี และเป็นศูนย์ตัวแทนจังหวัดสิงห์บุรี ในโครงการ 76 จังหวัด 76 โมเดล

จำแห่ง เกษตรอินทรีย์ เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร โดยเริ่มตั้งแต่การปลูกผักอินทรีย์, การผลิตปุ๋ยหมัก, การผลิตน้ำหมักกรกหมู, การผลิตน้ำหมักปลา, การผลิตไตรโคเดอร์มา, การผลิตเชื้อราบีวเวอเรียและเมธาไรเซียม, การผลิตเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัสทิงกูเรซิส (BT), การผลิตไส้เดือนฝอย, การเพาะกล้าและปลูกผัก, การเก็บเกี่ยวและการขาย

ผลงานที่เป็นภาคภูมิใจ ได้แก่ เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาเกษตรอินทรีย์ ประจำปี พ.ศ. 2567 ราษฎรเกษตรของแผ่นดินดีเด่น ระดับเขต ปี 2563 รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มกษ.9001-2552 หรือรางวัลเกษตรกรดีเด่น สาขาการปฏิบัติการเกษตรที่ดีสำหรับพืช หรือ GAP ดีเด่น

ประวัติ ความเป็นมา

ร.ต.บัญชา เพชรรัชย์ หรือจำแห่ง ชาวบ้าน ม.6 ต.โพธิ์รวม อ.เมืองสิงห์บุรี อดีตข้าราชการที่ลาออกมาจากงานประจำ เพราะปัญหาด้านสุขภาพ ทำให้เป็นจุดเริ่มต้นแนวคิด "การทำเกษตรอินทรีย์"

โดยปี พ.ศ.2553 จากที่เคยเลี้ยงหมูเป็นอาชีพเสริมจากงานประจำ ก็เพิ่มเติมโดยการเลี้ยงไข่ไก่ และปลูกผัก ซึ่งในช่วงแรกนั้นก็ลองผิดลองถูก ทดลองสูตรปุ๋ยหมัก ปรับสภาพดิน ผลิตปุ๋ยชนิดต่างๆ ที่มีต้นทุนจากสิ่งรอบตัว เช่น ใบไม้ มูลสัตว์ เริ่มจากปลูกผักประเภทที่เรากินเอง ขยายผลเป็นผักชนิดต่างๆ มากกว่า 10 ชนิด จนเข้าที่เข้าทาง และได้ผลผลิตดี

ระหว่างนั้นนอกเหนือจากการบริโภคเองก็มองหาช่องทางทางการตลาดเพื่อเพิ่มรายได้ ซึ่งตอบโจทย์เป็นอย่างดีกับสถานการณ์ปัจจุบันที่คนเริ่มมาใส่ใจเรื่องการรับประทานอาหารปลอดภัย และดูแลสุขภาพกันมากขึ้น

หลังจากประสบความสำเร็จในการปลูกผักนานาชนิดโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ตลอดระยะเวลาการเพาะปลูกจนกระทั่งเก็บเกี่ยว พยายามทำมากกว่า 14 ปี

จนกระทั่งประมาณปี 2564 ได้พัฒนาไปอีกขั้นด้วยการเปิดร้านไว้รองรับลูกค้าที่บ้าน มีทั้งอาหาร เครื่องดื่ม ซึ่งเพิ่มเติมจากเดิมที่ส่งขายเฉพาะผักปลอดภัยให้กับลูกค้าเฉพาะกลุ่ม และขายที่ตลาดเกษตรฟ้าครอบครัว ตลาดสิงห์บุรี ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เท่านั้น

ส่งผลทำให้ลูกค้าเพิ่มขึ้น มีผู้คนสนใจแวะเวียนมารับประทานรวมถึงซื้อผักถึงที่ และยังมาศึกษาขั้นตอนการปลูก การทำปุ๋ยและกลับไปปลูกกันอีกด้วย ซึ่งจำแห่งก็ยินดีถ่ายทอดวิชาให้โดยไม่กั๊กเลยแม้แต่น้อย

นอกจากนี้ยังได้เป็นวิทยากร ให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษากับผู้สนใจและหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง จนมีเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จมากมายนับไม่ถ้วน โดยที่จำแห่งทุ่มเทให้ความรู้กับผู้ที่ต้องการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติอย่างไม่หวังผลตอบแทน เพียงเพราะอยากส่งเสริมให้ผู้สนใจได้ลงมือทำมีความสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงแบบที่จำแห่งและครอบครัวได้มีอยู่ทุกวันนี้

มาถึงจุดนี้..จำแห่งบอกว่า น่าจะเป็นจุดที่ทำให้ได้รับคัดเลือกได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่น สาขาเกษตรอินทรีย์ ประจำปี 2567 เป็นหนึ่งเดียวของประเทศไทย ซึ่งถือเป็นความภาคภูมิใจที่สุดของชีวิตแล้ว

บุคลากร (หน้าที่)

ร.ต.บัญชา เพชรรักษ์ หรือจำแห่ง
ผู้จัดการฟาร์ม

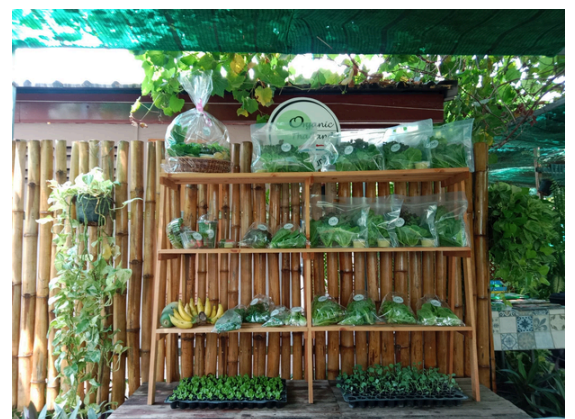
นางศรัญญา เพ็ชรรักษ์
ภรรยาจำแห่ง

การบริหารจัดการจำแห่ง ฟาร์มเกษตร โดย ร.ต.บัญชา เพชรรักษ์ หรือจำแห่ง และนางศรัญญา เพ็ชรรักษ์ ภรรยา ร่วมกันปลูกผักและเปิดร้านอาหาร

นอกจากนี้ยังเป็นประธานและสมาชิกกลุ่มอีกหลายกลุ่ม เช่น ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านไร่กล้วย ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS (ศูนย์ใหม่) การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือ บริการหลัก

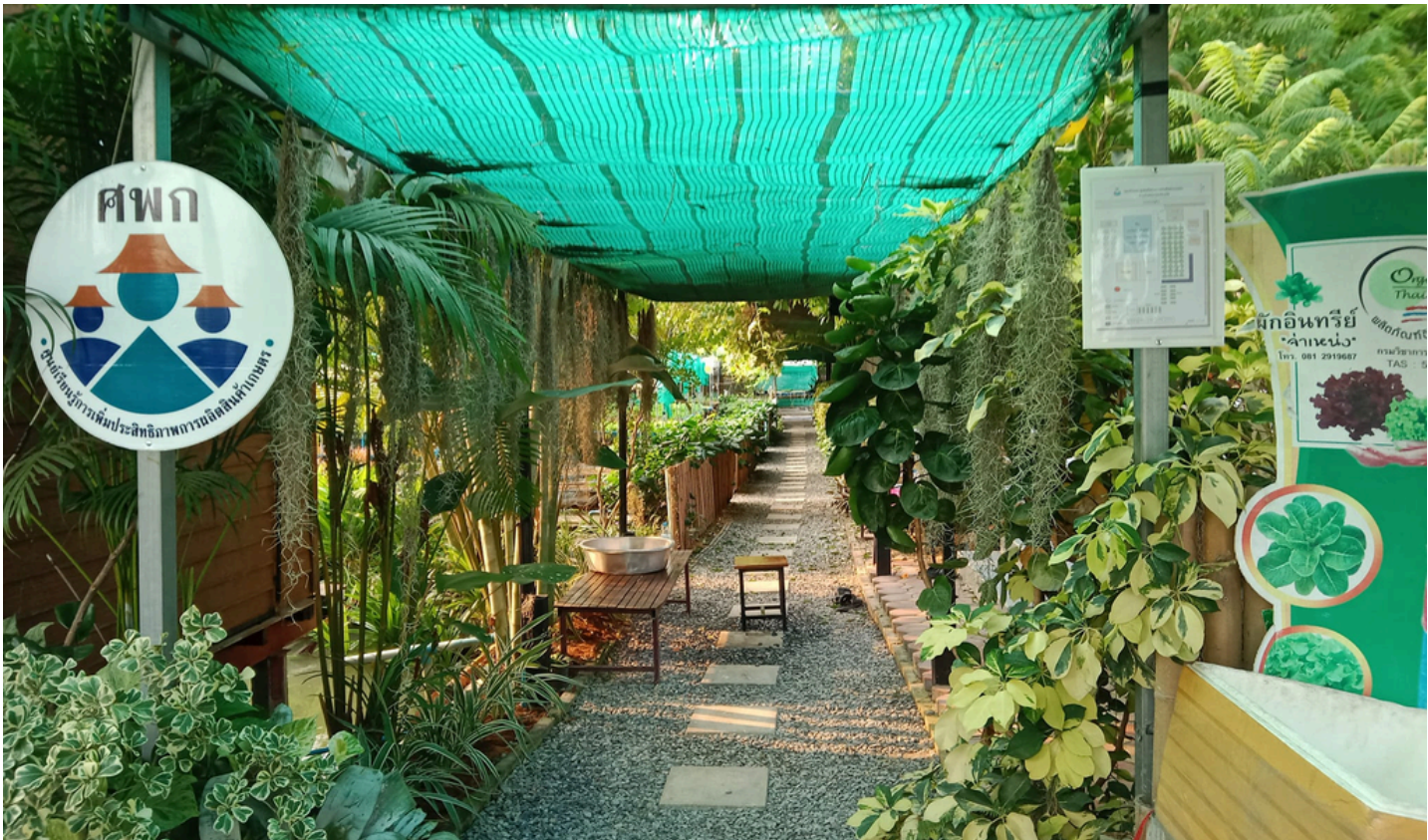
เปิดร้านสเต็กและกาแฟสด จำหน่ายผักสลัด
อินทรีย์ ผลไม้อินทรีย์ สลัดโรล สลัดผัก ดิน
ปลูก ปุ๋ยหมักอินทรีย์คุณภาพสูง ต้นกล้าผัก
บริการจัดกระเช้าผัก สถานที่จัดอบรมพร้อม
อาหาร

จุดเด่นของพื้นที่

จุดเด่นของพื้นที่ที่ทำให้เป็นศูนย์การเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ ชุมชน ได้แก่

1. การคมนาคมสะดวก
2. ได้รับรางวัลระดับประเทศ ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล เช่น Organics Thailand, PGS
3. การผลิตผักอินทรีย์แบบครบวงจร ตั้งแต่ปลูก และมีโรงแพคที่ได้มาตรฐาน (อย.) จนถึงการจำหน่าย (ร้านอาหาร)
4. องค์ความรู้เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์ และการขอมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
5. สถานที่พร้อมในการจัดการอบรม

องค์ความรู้ ที่สามารถ ถ่ายทอดสู่ชุมชน

การเพาะเมล็ดต้นกล้า

- การทำดินเพาะ
- การหยอดเมล็ดพันธุ์
- การเพาะต้นอ่อน
- การลงต้นอ่อน

การปลูกผักยกชั้น

- การทำดินปลูก
- การปลูกต้นกล้าลงแปลง
- การบำรุงและดูแลรักษา
- การไล่แมลง

การทำปุ๋ยหมักคุณภาพสูง

- ส่วนผสมของปุ๋ยหมัก
คุณภาพสูง
- ขั้นตอนวิธีการทำ
- การนำไปใช้

การทำน้ำหมักชีวภาพ

- ส่วนผสมของน้ำหมักชีวภาพ
- ขั้นตอนวิธีการทำ
- การนำไปใช้

รูปแบบของกิจกรรม การเรียนรู้

การบรรยายและปฏิบัติ

ศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติ

ทางศูนย์เรียนรู้รับการศึกษาดูงาน และจัดอบรม ถ่ายทอดให้ความรู้ตั้งแต่กระบวนการเพาะเมล็ด การทำดิน การทำปุ๋ยหมัก การป้องกันแมลง การบริหารจัดการกลุ่ม การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ รวมถึงการตลาด

ประสบการณ์/รางวัล/ ความภูมิใจ

สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท

ขอแสดงความยินดี

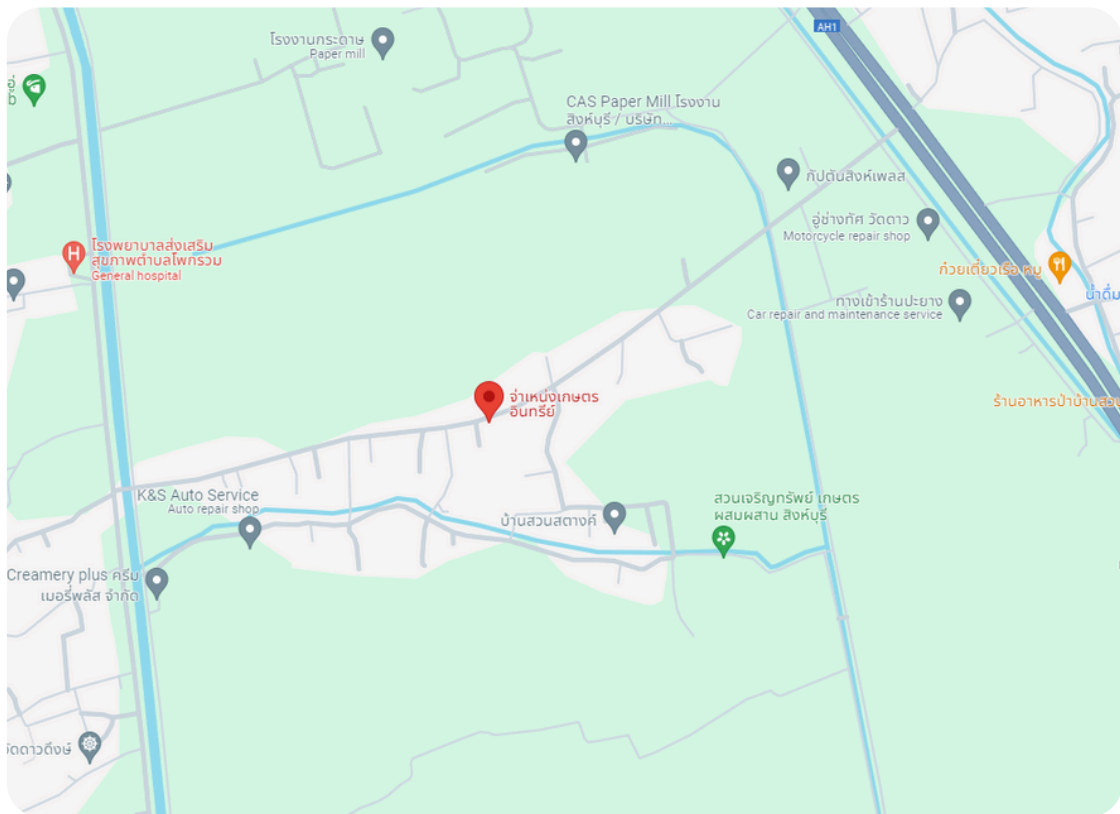

ร.ต.บัญชา เพ็ชรรักษ์
ในโอกาสได้รับรางวัล ชนะเลิศ การคัดเลือก
"เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ" สาขาเกษตรอินทรีย์
ประจำปี พ.ศ. 2567

...ผมขอขอบคุณหน่วยงาน
และเครือข่ายทุกภาคส่วน
ที่สนับสนุนและเปิดโอกาส
ส่งผลให้มีวันนี้ครับ..

สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท

ข้อมูลการติดต่อ

จำเนียงเกษตรอินทรีย์

ตำบลโพรววม อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

จำเนียงเกษตรอินทรีย์

081-2919687

081-2919687

ภาพกิจกรรม

จำเนียงเกษตรอินทรีย์

ภาพการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

ออกบูธงาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานรางวัลให้
สาขาเกษตรอินทรีย์ดีเด่นแห่งชาติ

ภาพกิจกรรม

ตำแหน่งเกษตรอินทรีย์

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรีให้โอกาสไปต้อนรับ
ท่านอดีตรมต.ว่าการกระทรวงสาธารณสุข

**สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

<https://library.tru.ac.th>

